

به نام حضرت دوست

آخرین ماه از یک سال قمری با بهترین روز خلقت و پیوندی آسمانی آغاز می شود، یکم ذی الحجه یادآور روزی در تاریخ اسلام است که بانوی دو عالم در سن ۹ سالگی ولایت علی ابن ابیطالب را بر خود قبول کرده است. سالگرد ازدواج این دو نور عالم رخداد عظیمی است که به تعبیر امام خمینی (ره) اشاعه نور این خانواده عالم را روشن کرده است. از این روی اول ذی الحجه مصادف با سالگرد ازدواج حضرت زهرا (س) و حضرت امیرالمومنین (ع) روز مبارکی است که بیشترین زوج های جوان پیوند خودشان را در این روز رقم می زنند.

مراسم خواستگاری امام علی (ع) از حضرت زهرا (س)

هنگامی که حضرت علی علیه السلام برای خواستگاری فاطمه علیهاالسلام رفت، حضرت حدود ۹ سال داشتند و پیامبر (ص) در خانه ام سلمه بود. امام علی (ع) وقتی درب خانه را زد پیش از آنکه خودشان را از پشت پرده معرفی کنند، پیامبر اکرم (ص) اذن ورود را به خانه دادند و گفتند: «درب را باز کنید. کسی پشت درب است که محبوب خدا و رسول محسوب می شود.»

علی (ع) وارد منزل شدند و سلام کردند و از روی شرم چشمانشان را بر زمین دوختند و شرم از پیامبر (ص) مانع گفتن خواسته‌اشان شد. پیامبر (ص) که خود حالات رفتاری و روحی امام علی (ع) باخبر بود، سکوت را شکستند و فرمودند: «می‌بینم برای حاجتی اینجا آمده‌ای. خواسته‌ات را بر زبان آور و آنچه در دل داری بازگو که خواسته‌ات پیش من پذیرفته است.»

حضرت علی (ع) که برای خواستگاری دختر پیامبر (ص) به خانه ایشان رفته بود، خواسته خود را اینگونه بیان کرد: «پدر و مادرم فدای شما، وقتی خردسال بودم مرا از عمویان ابوطالب و فاطمه بنت اسد گرفتید. با غذای خود و به اخلاق و منش خود بزرگم کردید. نیکی و دل سوزی شما درباره من از پدر و مادرم بیشتر و بهتر بود. تربیت و هدایتم به دست شما بوده و شما ای رسول خدا به خدا سوگند ذخیره دنیا و آخرتم می‌باشید. ای رسول خدا! اکنون که بزرگ شده‌ام، دوست دارم خانه و همسری داشته باشم تا در سایه انس با او، آرامش یابم. آمده‌ام تا دخترتان

فاطمه را از شما خواستگاری کنم. آیا مرا می‌پذیرید؟» چهره پیامبر، همانند گل شکفته شد. گویا انتظار این لحظه را می‌کشید. خوشحال شد، ولی جواب قطعی را برعهده فاطمه (ع) گذاشتند.

پیامبر (ص) ماجرای خواستگاری امام علی (ع) را برای دخترش بازگو کرد، خانه ناگهان غرق در سکوت شد و حضرت فاطمه (س) از سر حیا ساکت ماند و حرفی نزدند. به ناگاه بانگ تکبیر پیامبر (ص) بلند شد: «اللّٰه اکبر! فاطمه راضی است. سکوت او نشانه رضایت اوست.»

مهر علی (ع)؛ مهریه زهرا (س)

مشخص کردن میزان مهریه، از شرایط عقد در اسلام است. حضرت محمد (ص) که نخستین مجری دستورات اسلام بود، در پیوند دخترش با حضرت علی (ع)، از داماد آینده اش پرسید: آیا برای این ازدواج اندوخته‌ای داری؟ علی (ع) پاسخ داد: شما از وضعیت من به خوبی آگاهید. تمام دارایی من شمشیر، زره و شتر آبکشم است. پیامبر فرمود: شمشیرت را برای جهاد در راه خدا نیاز داری؛ شتر هم برای انجام کارهای روزمره و امرار معاش می‌خواهی؛ ولی این زره (پیراهن جنگی) را بفروش و پولش را برایم بیاور. علی (ع) زره را به پانصد درهم فروخت و پول را به عنوان مهریه همسرش نزد پیامبر (ص) آورد تا برای ازدواجشان هزینه کند. بدین ترتیب مهریه برترین بانوی دنیا تعیین شد و پیام مهرآفرین آن برای همه دختران مسلمان باقی ماند. این مبلغ به عنوان سنت قرار گرفت و هر یک از اهل بیت (ع) میزان مهریه همسران خود را به همین مقدار مشخص می‌کردند.

ساده‌ترین مراسم خطبه عقد

برای اجرای خطبه عقد، علی (ع) به دستور پیامبر به مسجد رفت. همچنین پیامبر (ص) به بلال دستور داد که مهاجر و انصار را در مسجد گرد آورد. پس از مدت کوتاهی همگی در مسجد جمع شدند. پیامبر (ص) بر منبر مسجد نشست و در حضور شاهدان، خطبه عقد برترین بانوی اسلام را در مسجد مدینه جاری فرمود. سپس برای عروس و داماد دست به دعا برداشت و فرمود: «خداوند برای شما مبارک گرداند و اجتماعتان را پاینده بدارد».

دوره نامزدی حضرت علی (ع) و حضرت زهرا (س) چقدر طول کشید؟

امام علی (ع) در خاطره‌ای زیبا، پایان دوره نامزدی اش را چنین بیان می‌کند: یک ماه از اجرای خطبه عقدمان گذشت. در این یک ماه با رسول خدا (ص) نماز می‌خواندم و به خانه ام برمی‌گشتم و در این یک ماه درباره ازدواج سخنی به ایشان نگفتم. پس از یک ماه، همسران پیامبر (ص) به من گفتند: نمی‌خواهی درباره آوردن فاطمه به خانه خودت با پیامبر (ص) صحبت کنیم؟ گفتم صحبت کنید. آن‌ها به محضر حضرت رفتند و عرض کردند: علی (ع) دوست دارد همسرش را به خانه ببرد، چشم فاطمه را به دیدار شوهرش روشن کن! پیامبر پرسید: چرا خود علی (ع) همسرش را از من نمی‌خواهد؟ ماتوق داشتم که خودش اقدام کند. من عرض کردم: ای رسول خدا! حیا و شرم مرا از سخن گفتن در این باره باز می‌دارد. پیامبر اسلام (ص) با شنیدن این سخنان، با برگزاری مراسم ازدواج موافقت کرده، به همسران خود دستور تهیه مقدمات آن را داد.

نمونه‌ای از همسرمداری اسلامی

در تمام زندگی مشترک امام علی (ع) و حضرت زهرا (س)، سرشار از مشق‌های نیکوست. مقام معظم رهبری، در تحلیلی زیبا، از نقش حضرت زهرا (س) در فعالیت‌های تأثیرگذار همسرش چنین یاد می‌کنند: «در طول ده سالی که پیامبر (ص) در مدینه بود، حدود نه سال، جنگ‌های کوچک و بزرگی ذکر کرده اند (حدود شصت جنگ اتفاق افتاده)، در اغلب آن‌ها امیرالمؤمنین (ع) هم بوده است. حالا شما ببینید، او حضرت زهرا (س) [خانمی است که در خانه نشسته و شوهرش مرتب در جبهه است و اگر در جبهه نباشد، جبهه لنگ می‌ماند... از لحاظ زندگی هم وضع رو به راهی ندارند... در حالی که دختر رهبر است، دختر پیامبر است، یک نوع احساس مسئولیت هم می‌کند.

ببینید انسان چه روحیه قوی‌ای باید داشته باشد تا بتواند این شوهر را تجهیز کند، دل او را از وسوسه اهل و عیال و گرفتاری‌های زندگی خالی کند، به او گرمی بدهد، بچه‌ها را به آن خوبی تربیت کند... فاطمه زهرا (س) این گونه خانه داری، شوهرداری و کدبانویی کردند و این طور محور زندگی فامیل ماندگار در تاریخ قرار گرفتند.»

الگوی تربیتی مناسب فرزندان

کوثر بی کران، کاملترین الگویی است که می‌توان در ابعاد گونه‌گون زندگی، او را مقتدای خویش قرار داد، که یکی از «لایه‌ها و لطافت‌های» زندگی معنوی وی که بستر معنوی خوبی را برای رشد ربانی و معنوی فراهم می‌سازد، «بستر تربیتی» زندگی او است. در «سیره عملی و علمی» زندگی وی، ظرافت‌ها و دقت‌ها موج می‌زند. او مادر است، اما چگونه مادر؟! مادر امامت است و حسنین در دامن مبارک او تربیت یافته‌اند. مادری است که از راه تکان دادن گهواره، برای همیشه جهان را تکان می‌دهد و از طریق «لالایی و تاتایی‌های» حساب شده، جهان و جهانیان را پر از فریادهای عدالت خواهی می‌کند و به سمت عدالت پیش می‌راند.

التماس دعا

حوزه پژوهش دانشگاه فنی و حرفه‌ای استان کرمان